

Róòmù Mú Ìran náà Dúró Gbọ̀n-in — Nọ̀mbà Méje

Ijàngbọ̀n Ikeyin: Àmì-Àpẹ̀rẹ̀ Róòmù nínú Àsọtẹ̀lẹ̀ Adventist àti Ìparí Àkókò Àhààní Ìdánwò

Jeff Pippenger
2024-08-17

À n wo ilà itàn mẹfà nínú itàn Ìjọ Adventism níbi tí àrìyànjiyàn nípa ààmì Romu ti jẹ ọ̀ràn náà. A n lò ọ̀nà iṣẹ̀ ọ̀jọ̀ àfẹ̀yinti, èyí tí ó jẹ̀ “ilá lóri ilà” láti inú “nìbí díẹ̀” àti “nìbẹ̀ díẹ̀.” A bèrẹ̀ nípa fífi hàn pé àrìyànjiyàn àkókò nípa ààmì Romu n sàfihàn àrìyànjiyàn isinsinyí, nítorí náà ó n tẹ̀numọ̀ pé a wà báyií nínú àrìyànjiyàn ikeyin kí àkókò idánwò tó parí.

Ìjẹ́pàtáki àrìyànjiyàn ikeyin yi nípa àmì Róòmù ni a tún sàfihàn nínú eṣẹ̀ mẹwàá sí mẹ̀rìndínlógún ti Dániẹ̀lì mọ̀kànlá, tí wọn jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ itàn ikòkò ti eṣẹ̀ ogóji ti Dániẹ̀lì mọ̀kànlá. Itàn eṣẹ̀ ogóji mú akẹ̀kọ̀ọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ dé ọ̀dún 1989 àti iṣubú Soviet Union gégẹ̀ bí a ti sàfihàn rẹ̀ nínú eṣẹ̀ mẹwàá. Eṣẹ̀ tó tẹ̀lẹ̀ e, eṣẹ̀ kọ̀kànlélógóji, tí ó sọ ọ̀fin Ojọ̀ Àikú tí ó n bọ̀ láipẹ̀ ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà di mímọ̀, ni eṣẹ̀ mẹ̀rìndínlógún jẹ̀ àpẹ̀rẹ̀ rẹ̀. Ìmísí ti sọ di mímọ̀ pé ohun tí a fi èdidi di ni “apá iwé Dániẹ̀lì tí ó ní í se pẹ̀lú àwọn ojọ̀ ikeyin”.

Láti ọ̀dún 1989 títi dé ọ̀fin Ojọ̀ Àikú ni apá tí a fi èdidi di mó ti àwọn ojọ̀ ikeyin, a si ti fi àpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ hàn nínú eṣẹ̀ mẹwàá títi dé mẹ̀rìndínlógún. Nítorí náà, ipòsì imọ̀ ni ó n yorí sí iparí àkókò àánú fún àwọn Adventist Ojọ̀ Keje, nítorí àkókò àánú Adventism ní Orílẹ̀-Èdè Amẹ̀ríkà parí nígbà ọ̀fin Ojọ̀ Àikú. Nínú eṣẹ̀ mẹwàá títi dé mẹ̀rìndínlógún ni a ti rí eṣẹ̀ kẹ̀rínlá, èyí tí ó fi hàn pé “àwọn olọ̀ṣà” àwọn èniyàn Olọ̀run ni wọn gbé ìran náà kalẹ̀.

Nítorí náà, àrìyànjiyàn àwọn Millerite tí a se àfihàn rẹ̀ lóri àtẹ̀ pioneer ti 1843 ni àrìyànjiyàn àkókò ti Róòmù nínú itàn Adventism. Òtítọ̀ náà pé àrìyànjiyàn kan náà yií tún dé lẹ̀kẹ̀kan sí i, n fi hàn fún ẹnìkẹ̀ni tí ó bá fẹ̀ rí i pé Jésù, gégẹ̀ bí Alfa àti Omega, máa n fi ibẹ̀rẹ̀ sàpẹ̀júwe ọ̀pin nígbà gbogbo. Àrìyànjiyàn tí ó wà lówólowó ni àrìyànjiyàn ikeyin tí n yọ̀ àwọn wúndiá olọ̀gbọ̀n àti aláìgbọ̀n kúrò lótootò.

Ogbọ̀n iwádií wólíí tí a yà sọtò n kọ̀ni pé egbẹ̀rún kan ogórùn-ún mẹ̀rìnlélógóji náà yòò dé inú iṣọ̀kan pípẹ̀ sáájú iparí àkókò àánú wọn ní ọ̀fin Ojọ̀ Àikú tí n bọ̀ láipẹ̀. Iná imúnawó ti Òjíṣẹ̀ Mááláki ti Májẹ̀mú n se iwẹ̀numọ̀ àwọn omọ̀ Léfi nísinsinyí bí wúra àti fàdákà. Ọ̀kúnrin Búrúṣì Erùkẹ̀rùkù n fọ̀ ilẹ̀ ipakà Rẹ̀ mó nísinsinyí pẹ̀lú ọ̀rọ̀ òtítọ̀.

“ ‘Èni tí abẹ̀fẹ̀lẹ̀ ifọ̀nrò rẹ̀ wà ní ọ̀wọ̀ rẹ̀, yòò sì fọ̀ ilẹ̀ ipakà rẹ̀ mó pátápátá, yòò sì kó àlikámà rẹ̀ sínú àkà.’ Mátíù 3:12. Èyí jẹ̀ ọ̀kan nínú àwọn àkókò iwẹ̀numọ̀. Nípasẹ̀ àwọn ọ̀rọ̀ òtítọ̀, a n ya iyàngbò kúrò nínú àlikámà. Nítorí pé wọn kún fún asán ju, wọn sì dá ara wọn láre ju láti gba ibáwí, wọn fẹ̀ ayé ju láti gba igbésí ayé irẹ̀lẹ̀, ọ̀pọ̀ èniyàn yí padà kúrò lódọ̀ Jésù. Ọ̀pọ̀ èniyàn sì n se ohun kan náà. A n dán àwọn ọ̀kàn wò lónií gégẹ̀ bí a ti dán àwọn omọ̀-èyin wọ̀nyẹn wò nínú sínágógù ní Kápánaùmù. Nígbà tí a bá mú òtítọ̀ dé ọ̀kàn, wọn rí i pé igbésí ayé wọn kò bá

ifé Olórun mu. Wón rí àìní iyípadà pátápátá nínú ara wọn; sùgbón wọn kò fẹ gbé isẹ isẹ ara-silẹ nàà sókè. Nítorí nàà, wọn bínú nígbà tí a bá sị èsè wọn payá. Wón lọ kúrò ní ìbínú ọkàn, gégé bí àwọn ọmọ-èyìn nàà ti fi Jésù silẹ, ní ikùnra pé, ‘Ọrọ líle ni èyí; ta ni ó lè fetí sí i?’ ” The Desire of Ages, 392.

Òtító nàà pé àwọn esè m̀rindínlógún àkókó ni ìbèrè àsoṭelẹ̀ ikeyin Dániẹ̀lì, àti pé àwọn esè wònyí bá àwọn esè m̀fà ikeyin orí nàà mu, ǹ tọka sí i pé Alfa àti Òmégà ǹ lo àwọn esè tí ó wà ní ìbèrè láti mú iyapa ikeyin wá láààrín àwọn ọlọgbón àti àwọn èniyàn búburú, gégé bí a ti sàpẹrẹ wọn nínú Dániẹ̀lì orí kejilá, èyí tí ǹ sẹlẹ̀ nísinsin yíi.

Èlẹ̀rìi kẹta sí iwúwo ijàmbá yíi ni òtító nàà pé imísí, nípasẹ̀ àwọn ikòwé Sister White, fi hàn gbangba pé ó ǹ gbé àwòrán aṣáájú-ònà ọdún 1843 ga, èyí tí ó sàfihàn ijàmbá Rome nínú esè kẹrinlá. Ijàmbá ìbèrè ǹ sojú fún ijàmbá ikeyin, àti ifowósi tí a fi imísí se sí imòye àwọn Millerite nípa “àwọn ọlọṣà èniyàn rẹ” nínú esè kẹrinlá, tùmò sí pé bí a bá kọ òtító ipilẹ̀ nàà silẹ̀, ní àkókò kan nàà ó jẹ̀ ikòsilẹ̀ àṣe Èmí Àsoṭelẹ̀. Ní ìbámu pèlú àwọn èlẹ̀rìi méji sáájú tí wọn tẹnumò pé ijàmbá yíi ǹ sẹlẹ̀ diẹ̀ kí àkókò àánú tó parí ni ìdánilójú nàà wà pé ètàn ikeyin jùlọ̀, tàbí ètàn àgbèyìnwá, fún àwọn tí wọn jẹwọ̀ pé àwọn ǹ gbé Èmí Àsoṭelẹ̀ ga, ni ikòsilẹ̀ Èmí Àsoṭelẹ̀.

“Satani ni... ní fifi èké tí a se bí ti gididi rọ̀ m̀ni léraléra—láti mú èniyàn yà kúrò nínú òtító. Itanjẹ̀ ikeyin pátápátá ti Satani yóò jẹ̀ láti sọ̀ èrì Èmí Olórun di aláìní agbára rárá. ‘Níbi tí kò bá sí iran, àwọn èniyàn a sègbé’ (Òwe 29:18). Satani yóò fi ọgbón àṣekágbá sísẹ̀, ní oríṣíríṣi ọ̀nà àti nípasẹ̀ oríṣíríṣi irinsẹ̀, láti mì ìgbékelé àwọn èniyàn iyókù Olórun nínú èrì òtító.”

“Ìkòrìira kan yóò dána sí àwọn Èrì nàà, èyí tí isẹ̀ esù ni. Iṣisẹ̀ Satani yóò jẹ̀ láti mì ìgbàgbọ̀ àwọn ijọ̀ nínú wọn, nítorí èyí: Satani kò lè ní ọ̀nà tí ó mọ̀ tó bẹ̀è láti mú àwọn ètàn rẹ̀ wólé, kí ó sì di àwọn ọkàn mọ̀ nínú àwọn itanjẹ̀ rẹ̀, bí a bá fetí sí àwọn ikilọ̀ àti ìbáwí àti ìmòrán ti Èmí Olórun.” Selected Messages, iwé 1, 48.

Ìmú kí a sọ̀ “èrì ti Èmí Olórun” di aláìní ipa, tàbí kí a kọ̀ àṣe rẹ̀ silẹ̀ nípasẹ̀ àwọn ikòwé Ellen White, ni “ètàn Sátàni tí ó gbèyìn jùlọ̀.” Sister White kọ̀ pé a “fi hàn” án pé “àwòrán 1843 ni ọwọ̀ Olúwa darí, kò sì yẹ̀ kí a yí i padà.” Àyọkà tí ó sáájú ǹ so ikòsilẹ̀ àṣe Èmí Àsoṭelẹ̀ pọ̀ mọ̀ iran ti àwọn ojọ̀ ikeyin ní tààràtá, nítorí gbogbo àwọn wòlfi ǹ sọ̀ ní kedere jùlọ̀ nípa àwọn ojọ̀ ikeyin. Nítorí nàà nígbà tí Dániẹ̀lì sọ̀ nínú esè kẹrinlá pé “àwọn ọlọṣà” fi iran nàà múlẹ̀, iran Sólómóni nínú Òwe 29:18 ni, èyí tí ó sọ̀ pé àwọn tí kò bá ní iran nàà “sègbé,” àti ọ̀rọ̀ nàà “sègbé” tùmò sí “láti jẹ̀ kí a wà ní ihòhòhò”.

“Nítorí nàà, “sègbé” ǹ fi hàn pé àwọn tí ǹ jẹwọ̀ pé àwọn ǹ gbé Èmí Àsoṭelẹ̀ ró ní àwọn ojọ̀ ikeyin, sùgbón tí wọn kọ̀ àṣe-ọba tí a sojú fún nínú rẹ̀, wọn di ihòhòhò, wọn sì sègbé; èyí tí ó jẹ̀ àpẹjúwe àwọn ará Laodicea, tí wọn jẹ̀ “aláìnírètí, àti aláìláyọ̀, àti tálákà, àti afọ̀jú, àti ihòhòhò.” A gbà wọn níyànjú láti rà “aṣọ̀ funfun, kí a lè fi wọ̀ ọ̀, kí ojú ti ihòhòhò rẹ̀ má bàà hàn.” Bí wọn bá kọ̀ ìmòrán nàà, a ó tu wọn jáde kúrò ní ẹnu Olúwa.”

Nítorí nàà, a rí èlẹ̀rìi mìíràn pé ihòhò yíi ni a fihàn ní kété sáájú kí àkókò àyè ìdánwò tó parí. Ní òfin Ojọ̀ Àikú tí ó ǹ bọ̀ láipé, àwọn ọkàn ihòhò wònyí yóò gba àmì ẹranko nàà, bí a se ǹ sùbú wọn lulẹ̀, gégé bí a ti sàfihàn rẹ̀ nínú esè kọ̀kànlélógóji ti Dániẹ̀lì mọ̀kànlá. Ìdí tí a ó fi sùbú wọn lulẹ̀ ni pé wọn kọ̀ àṣe Èmí Àsoṭelẹ̀, èyí tí ǹ gbé àtẹ̀ pioneer 1843 ró, èyí tí ó dúró fún àwọn ipilẹ̀

Adventism, tí ó sì ní “bọtinni” náà nínú rẹ, èyí tí ní fí iran náà múlẹ̀ pẹ̀lú idánimọ̀ pé Róòmù ni agbára tí a sojú rẹ̀ gégé bí “àwọn olẹ̀ èniyàn rẹ” nínú ẹ̀sẹ̀ kẹ̀rinlá.

“Ohun kan dájú: àwọn Adeventi Ojọ Keje wọnyí tí wọn bá dúró lábẹ̀ àsiá Sátáni yóò kọkọ kọ igbàgbọ̀ wọn silẹ̀ nínú àwọn ikilọ̀ àti ibáwí tí a ní nínú Àwọn Èrí ti Èmí Olórùn.

“Ìpè sí iyàsímímọ̀ tí ó jinlẹ̀ sí i àti sí iṣẹ̀ mímọ̀ tí ó ga jùlọ̀ ni a n ẹ̀, a ó sì máa bá a lọ ní s̄iṣe. Àwọn kan tí wọn n sọ àwọn àbá Sátáni jáde nísinsinyí yóò padà wá sí oḡbón ara wọn. Àwọn kan wà ní àwọn ipò pàtàkì tí igbékẹ̀lẹ̀ tí wọn kò lóye òtítọ̀ fún àkókò yìí. Fún wọn ni a gbódò fí iránṣẹ̀ náà hàn. Bí wọn bá gbà á, Kristi yóò gbà wọn, yóò sì sọ wọn di àwọn alábaṣiṣẹ̀ pọ̀ pẹ̀lú rẹ̀. Sùgbọ̀n bí wọn bá kọ̀ láti gbọ̀ iránṣẹ̀ náà, wọn yóò dúró lábẹ̀ àsiá dúdú ti Omo-oba Òkùnkùn.”

“Wọn ti kọ mi láti sọ pé òtítọ̀ iyebiye fún àkókò yìí n s̄i silẹ̀ síi, ó sì n túbọ̀ hàn kedere sí ọkàn èniyàn. Ní itumọ̀ pàtàkì kan, àwọn ọkùnrin àti àwọn obinrin gbódò jẹ ẹran ara Kristi, kí wọn sì mu ẹjẹ rẹ. Ìdàgbàsókè yóò wà nínú òye, nítorí òtítọ̀ lè máa gbòrò sí i láidákẹ̀. Olúdásilẹ̀ òtítọ̀ ti ọrun yóò wá sínú ibáṣepọ̀ tímótímọ̀ síi, àti síi gan-an, pẹ̀lú àwọn tí n tẹ̀sìwájú láti mọ̀ ọ̀n. Bí àwọn èniyàn Olórùn ẹ̀ n gba ọ̀rọ̀ rẹ̀ gégé bí àkàrà ọrun, wọn yóò mọ̀ pé ilọ̀sìwájú rẹ̀ ti pèsè tán bí òwúrò. Wọn yóò gba agbára èmí, gégé bí ara ẹ̀ n gba agbára ti ara nígbà tí a bá jẹ ounjẹ.” Spalding and Magan, 305, 306.

Nínú àpilẹ̀kọ̀ wa tó kojá a fí hàn pé Uriah Smith ni akíkanjú̀ iṣòtẹ̀ ọ̀dún 1863, nítorí ọ̀n ni ó mú àtẹ̀ 1863 àròsọ̀ wá. Àtẹ̀ tí ó ẹ̀ jáde ní ọ̀dún 1863 yọ̀ “àkókò méje” ti Lefitiku ogún-dín-lọgbòn kúrò nínú ihinrere àṣòtẹ̀lẹ̀ Adventismu ti Laodíṣiá, báyii sì ni ó fí àmì sí ibèrẹ̀ ifókàlẹ̀- sílẹ̀ diédidié àwọn ipilẹ̀, pẹ̀lú ibèrẹ̀ ikólẹ̀ ipilẹ̀ àròsọ̀ ti Adventismu Laodíṣiá, tí a kọ̀ sórí iyanrìn. Lẹ̀yìn náà nínú itàn Adventi, itumọ̀ aládaani rẹ̀ nípa ọ̀ba àrìwá so ẹ̀so àwòkọ̀ṣe àṣòtẹ̀lẹ̀ rẹ̀, bí àwọn èniyàn ẹ̀ n sá kúrò nínú ijo.

È s̄ora fún àwọn wòlìi èké, tí n tọ̀ yín wá ní aṣọ̀ àgùntàn, sùgbọ̀n ní inú wọn wọn jẹ àwọn ikookò alájẹkúje. Èyin yóò fí ẹ̀so wọn mọ̀ wọn. Sẹ̀ èniyàn á kó àjàrà lára ẹ̀gún, tàbí ọ̀pọ̀tọ̀ lára ọ̀sùsù? Bákan náà ni gbogbo igi rere máa n so ẹ̀so rere; sùgbọ̀n igi búburú máa n so ẹ̀so búburú. Igi rere kò le so ẹ̀so búburú, bẹ̀ ni igi búburú kò le so ẹ̀so rere. Gbogbo igi tí kò bá so ẹ̀so rere ni a máa gé lulẹ̀, a sì máa sọ ọ̀ sínú iná. Nítorí náà, èyin yóò fí ẹ̀so wọn mọ̀ wọn. Kì í ẹ̀ gbogbo ẹ̀ni tí ó bá wí fún mi pé, Olúwa, Olúwa, ni yóò wọ̀ ljo ọ̀run; bí kò ẹ̀ ẹ̀ni tí n ẹ̀ ifẹ̀ Baba mi tí n bẹ̀ ní ọ̀run. Ọ̀pọ̀ yóò wí fún mi ní ojọ̀ náà pé, Olúwa, Olúwa, ẹ̀ a kò ti sòtẹ̀lẹ̀ ní orúkọ̀ rẹ̀? àti ní orúkọ̀ rẹ̀ a kò ti lé àwọn èmí ẹ̀sù jáde? àti ní orúkọ̀ rẹ̀ a kò ti ẹ̀ ọ̀pọ̀ iṣẹ̀ iyanu? Nígbà náà ni èmi yóò jẹwọ̀ fún wọn pé, Mi ò mọ̀ yín láéláé: ẹ̀ kúrò lódò mi, èyin tí n s̄iṣẹ̀ àìṣòdodo. Nítorí náà, ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá gbọ̀ àwọn ọ̀rọ̀ mi wọnyí, tí ó sì n ẹ̀ wọn, èmi yóò fí í wé ọ̀lọgbòn ọ̀kùnrin kan, tí ó kọ̀ ilẹ̀ rẹ̀ lé orí àpáta: ọ̀jò sì rọ̀, ikún omi sì dé, afẹ̀fẹ̀ sì fẹ̀, wọn sì lu ilẹ̀ náà; kò sì wó: nítorí a fí ipilẹ̀ rẹ̀ lé orí àpáta. Àti gbogbo ẹ̀ni tí ó bá gbọ̀ àwọn ọ̀rọ̀ mi wọnyí, tí kò sì ẹ̀ wọn, a ó fí í wé aṣiwèrè ọ̀kùnrin kan, tí ó kọ̀ ilẹ̀ rẹ̀ lé orí iyanrìn: ọ̀jò sì rọ̀, ikún omi sì dé, afẹ̀fẹ̀ sì fẹ̀, wọn sì lu ilẹ̀ náà; ó sì wó: iṣubú rẹ̀ sì tóbi gidigidi. Mátiù 7:15–27.

A darí iṣàkóso Adventismu Ojọ Keje ti Laodicea kojá ní ọ̀dún 1989, pẹ̀lú idánilójú kan náà gégé bí a ti dá iṣàkóso ijo àwọn Júú kojá nígbà ibí Kristi.

“Àwọn èniyàn kò mò ọ, sùgbọ̀n iròyìn nàà kún ọ̀run fún ayọ̀. Pèlú ifẹ́-inú tí ó jinlẹ̀ sí i, tí ó sì túbò rọ̀rùn, ni àwọn ẹ̀dá mímọ̀ láti ayé imọ̀lẹ̀ ẹ̀ ní fà sí ilẹ̀ ayé. Gbogbo ayé túbò ní tàn yọ̀ sí i nítorí wíwà Rẹ̀. Lókè àwọn òkè Bẹ̀tilẹ̀hemu ni àkọ̀jọ̀pọ̀ ogunlógò àwọn àngẹ̀lì tí a kò lè kà ti péjọ. Wọn ní dúró de àmì láti kéde iròyìn ayọ̀ nàà fún ayé. Bí àwọn olórí ní Ísírẹ̀lì bá ti jẹ̀ olóòótọ̀ sí igbẹ̀kẹ̀lẹ̀ tí a fi lé wọn lówọ̀, wọn ì bá ti pín nínú ayọ̀ ikéde ibí Jẹ̀sù. Sùgbọ̀n nísinsin yíi a ti yà wọn sí apá kan.

“Ọ̀lọ̀run kéde pé, ‘Èmi yóò da omi sórí ẹ̀ni tí òngbẹ̀ ní gbẹ, àti iṣà̀n omi lórí ilẹ̀ gbígbe.’ ‘Ìmọ̀lẹ̀ yóò yọ̀ sí àwọn olóòótító nínú òkùnkùn.’ Isaiah 44:3; Psalm 112:4. Sí àwọn tí n wá imọ̀lẹ̀, tí wọn sì fi ayọ̀ gbà á, itanràn imọ̀lẹ̀ rẹ̀pẹ̀tẹ̀ láti ọ̀dọ̀ itẹ̀ Ọ̀lọ̀run yóò tàn sí.” The Desire of Ages, 47.

Akókò iparí nínú ilà Kristi ni ibí Rẹ̀, àti nígbà nàà ni a sì iránṣẹ̀ nàà sílẹ̀, èyí tí yóò dán iran nàà wò. Ọ̀dún 1989 ni àkókò iparí fún àwọn olúdíje tí a pè láti wá láàárín ọ̀gọ̀rùn-ún kan àti mérénlélógójì ẹ̀gbẹ̀rún nàà. Àpẹ̀rẹ̀ àsoṭẹ̀lẹ̀ Uriah Smith kọ̀ àwọn ọ̀tító ipilẹ̀ tí a sàpẹ̀rẹ̀ lórí àtẹ̀ 1843. Àwọn ọ̀tító wọ̀nyí ni “Àpáta.”

“A ti fi ikilọ̀ nàà wá: Kò sí ohun kankan tí a gbọ̀dọ̀ jẹ̀ kí ó wólé tí yóò da ipilẹ̀ igbàgbọ̀ rú, èyí tí a ti n kólẹ̀ lé lórí rẹ̀ láti igbà tí iránṣẹ̀ nàà ti dé ní 1842, 1843, àti 1844. Mo wá nínú iránṣẹ̀ yíi, àti láti igbà nàà ni mo ti dúró níwájú ayé, ní isòtító sí imọ̀lẹ̀ tí Ọ̀lọ̀run ti fi fún wa. A kò ní pète láti mú ẹ̀sẹ̀ wa kúrò lórí pèpẹ̀le tí a gbé wọn lé, bí a ti n wá Olúwa lójoojúmọ̀ pèlú àdúrà ọ̀tító, ní wíwá imọ̀lẹ̀. Ẹ̀ ẹ̀ rò pé mo lè fi imọ̀lẹ̀ tí Ọ̀lọ̀run ti fi fún mi sílẹ̀? Ó gbọ̀dọ̀ dàbí Àpáta Àinípekun. Ó ti n tọ̀ mí sọ̀nà láti igbà tí a ti fi fún mi.” Review and Herald, April 14, 1903.

Ní ọ̀jọ̀ kọ̀kànlá, oṣù Kẹ̀sán, ọ̀dún 2001 ni ọ̀jọ̀ ikeyin bèrẹ̀ sí í rọ̀ diẹ̀diẹ̀ bí a ti tú àwọn ẹ̀fúùfú tí n sọ̀jú Islam tí Ẹ̀gbé kẹ̀ta nàà sílẹ̀, àti pé Patriot Act fi àmì sí iyípadà kan láti inú ọ̀fin Gẹ̀ẹ̀sì sí ọ̀fin Romu, ní ọ̀nà àsoṭẹ̀lẹ̀ tí ó n kéde pé ikún-omi agbára pòòpù ti bèrẹ̀ sí í sà̀n. Ilà̀nà idánwò ikeyin fún ilẹ̀ Adventismu Laodikea bèrẹ̀, àti pé “ọ̀jọ̀ sì rọ̀, ikún-omi sì dé, ẹ̀fúùfú sì fé, wọn sì lu ilẹ̀ nàà; ó sì wó: iṣubú rẹ̀ sì pọ̀ gidigidi”.

Ifiranṣẹ̀ tí àngẹ̀lì alágbára nàà kéde ní àkókò nàà fi hàn pé gbogbo orílẹ̀-èdè ti mu wáinì Bábílónì, àti pé ọ̀nà èké ti Róòmù pòòpù àti ti Pírótẹ̀sítàntì apẹ̀yindà, èyí tí a ti n gba wólé diẹ̀diẹ̀ láti igbà isòtẹ̀ ọ̀dún 1863, ni a sọ̀jú rẹ̀ nípasẹ̀ wáinì (ẹ̀kọ̀) Bábílónì.

Léyìn àwọn ǹnkan wọ̀nyí mo sì rí àngẹ̀lì mìrà̀n kan tí ó sọ̀kalẹ̀ láti ọ̀run wá, ẹ̀ni tí ó ní agbára ǹlá; a sì fi ọ̀go rẹ̀ tan ilẹ̀ ayé mọ̀lẹ̀. Ó sì ké pèlú ohun lílágbara, wí pé, Bábílónì ǹlá ti ṣubú, ó ti ṣubú, ó sì di ibùgbé àwọn ẹ̀mí ẹ̀sù, àti ibi idimọ̀ gbogbo ẹ̀mí àimọ̀, àti àgò gbogbo ẹ̀yẹ̀ àimọ̀ àti ikóriira. Nítorí gbogbo orílẹ̀-èdè ti mu nínú wáinì ibinú àgbèrè rẹ̀, àwọn ọ̀ba ayé sì bá a ẹ̀ àgbèrè, àwọn oníṣòwò ayé sì ti di ọ̀lọ̀rọ̀ nípasẹ̀ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ igbádùn alárinrin rẹ̀. Ìfihàn 18:1–3.

Ní àkókò idààmú-ọ̀kàn ti July 18, 2020, ilà̀nà idánwò ti parí fún ijo Laodíkìà ti Seventh-day Adventist, àti pé ilà̀nà idánwò àwọn tí wọn jẹ̀ olúdíje láti wá láàárín ọ̀gọ̀rùn-ún mérénlélógójì ẹ̀gbẹ̀rún bèrẹ̀. Nígbà tí Míkáẹ̀lì bèrẹ̀ sí jí àwọn olúdíje wọ̀nyí ní July ti 2023, ifiranṣẹ̀ nàà, tí a sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ gẹ́gẹ̀ bí ọ̀róró nínú àkàwé Adventism, tún jẹ̀ tú sílẹ̀. Yálà léyìn September 11, 2001 tàbí léyìn July 2023, itújáde ọ̀róró wá, àti pé ifiranṣẹ̀ tí a tú sílẹ̀ ní July 2023, nígbà tí ó bá ti dàgbà ní kíkún, ni ifiranṣẹ̀ Ẹ̀kún Àárín Ọ̀ru ti àkàwé nàà.

Ó bèrè ní àkókò idánwò gégé bí ihìn isẹ nàá fún àwọn wúndiá ológbòn àti àwọn aṣiwèrè, sùgbòn ó túbò gbòòrò sí ihìn isẹ igbe nílá nàá. Ihìn isẹ nàá dé ní àkókò òfin Ojọ-Àikú tí ó súnmó dé, àti nígbà tí ó bá dé, ohùn kejì ti Ifihàn orí kejidínlógún yóò pe agbo miíràn ti Olorun jáde kúrò ní Bábílóni.

Mo sì gbọ ohùn miíràn láti ọrun, tí n wí pé, E jáde kúrò nínú rẹ, èyin èniyàn mi, kí ẹ má bàa ní ipín nínú ẹsẹ rẹ, àti kí ẹ má bàa gba nínú àwọn àjàkálẹ àrùn rẹ. Nítorí ẹsẹ rẹ ti dé ọrun, Olorun sì ti rántí àìsòdodo rẹ. Ifihàn 18:4, 5.

Ohùn àkókó láti ẹsẹ kan sí mēta kéde dídé àkókò idánwò kan, nígbà nàá ni ifónká omi òjò ikeyin bèrè. Ohùn kejì fi òpin àkókò idánwò nàá hàn, ó sì kéde àkókò idánwò fún agbo ẹran Olorun miíràn tí ó sù wà ní Bábílóni.

“Nítorí nàá, nínú isẹ ikeyin fún ikilò ayé, a n fi ipè méjì tí ó yàtò síra rán sí àwọn ijo. Ifiranṣẹ ángẹli kejì ni pé, ‘Bábílóni ti ṣubú, ó ti ṣubú, ilú nílá nàá, nítorí ó mú kí gbogbo orílẹ-èdè mu nínú wáinì ibínú àgbèrè rẹ.’ Àti nínú igbe nílá ti ifiranṣẹ ángẹli kẹta, a gbọ ohùn kan láti ọrun tí n wí pé, ‘E jáde kúrò nínú rẹ, èyin èniyàn mi.’” Review and Herald, December 6, 1892.

Nígbà itújáde Èmí Mímó ni itanràn alágbára ti Pòṣùlù nínú Second Thessalonians ti n ṣe ní pípé. Yálá ó jẹ idánwò ijo Laodicea Seventh-day Adventist tí ó bèrè ní September 11, 2001 tàbí idánwò àwọn wúndiá tí wọn nírirí idámú-ọkàn July 18, 2020, idánwò nàá máa n ṣẹlẹ ní àsikò itújáde Èmí Mímó. Itújáde nàá dúró fún iranṣẹ idánwò.

“Àwọn ẹni àmì òróró tí wọn dúró légbẹẹ Olúwa gbogbo ayé, ní ipò tí a ti fi fún Sátàni rí gégé bí kérébù tí n bò. Nípasẹ àwọn èdá mímó tí wọn yí itẹ rẹ ká, Olúwa n pa ibánisòrò àidákẹjẹ mọ pèlú àwọn olùgbé ayé. Òróró wúrà nàá n sojú oore-ọfẹ tí Olorun fi n pèsè fún àwọn fitílà àwọn onígbaḡbọ, kí wọn má bàa ta gbọn-in, kí wọn sì má bàa kú. Bí kò ẹ pé a n tú òróró mímó yí láti ọrun wá nínú àwọn iranṣẹ Èmí Olorun, àwọn agbára ibàjẹ yóò ní àkóso pípé lóri èniyàn.”

“A n bu Olorun ní àibòwò nígbà tí a kò bá gba àwọn ifihàn tí ó rán sí wa. Nípa bẹẹ a kọ òróró wúrà nàá tí yóò tú sínú ọkàn wa kí a lè fi í ránṣẹ sí àwọn tí ó wà nínú òkùnkùn. Nígbà tí ikéde nàá bá dé pé, ‘Kíyèsì i, ọkọ iyàwó n bò; ẹ jáde lọ pàdè rẹ,’ àwọn tí kò tii gba òróró mímó nàá, tí kò sì ti pa oore-ọfẹ Kristi mọ nínú ọkàn wọn, yóò rí i, gégé bí àwọn wúndiá aṣiwèrè, pé wọn kò tii ṣetán láti pàdè Olúwa wọn. Wọn kò ní agbára nínú ara wọn láti rí òróró nàá gbà, ayé wọn sì bàjẹ tan. Sùgbòn bí a bá bèrè fún Èmí Mímó Olorun, bí a bá bèbẹ gégé bí Mósè ti ẹ pé, ‘Fi ògo rẹ hàn mí,’ ifẹ Olorun ni a òò tú ká sínú ọkàn wa. Nípasẹ àwọn ọpá wúrà nàá, a òò fi òróró wúrà nàá ránṣẹ sí wa. ‘Kí í ẹ nípa agbára, tàbí nípa ipá, bíkòṣe nípa Èmí mi, ni Olúwa àwọn ọmọ-ogun wí.’ Nípa gbígba àwọn itanràn dídán ti Oòrùn Òdodo, àwọn ọmọ Olorun n tàn bí imólẹ nínú ayé.” Review and Herald, July 20, 1897.

Àkókò ididi èdidì àwọn ẹgbèrún oḡòrùn-ún kan àti mērinlélógójì bèrè ní ojọ kẹrinlá, oṣù Kẹsàn-án, odún 2001, ó sì n ṣáfihàn àkókò idánwò méjì. Àkókó ni idánwò ikeyin ti ijo Laodicea ti Àwọn Adventist Ojọ Keje, ekejì sì jẹ fún àwọn tí wọn jẹ kókó-ọrọ àkàwé àwọn wúndiá mēwáá. Kí ẹnikan lè jẹ wúndiá ológbòn tàbí wúndiá aṣiwèrè, ó yẹ kí gbogbo àwọn wúndiá nàá nírirí àkókò idádúró.

Nínú itàn àwọn Millerite, àkókò idádúró bèrè pèlú dídé ángẹli kejì, èyí tí ó ṣẹlẹ ní àkókò idánilójú tí kò pé àkókó. Ní ibẹ, a kojá àwọn Pírótésítàntì lọ, àwọn tí wọn jẹ àwọn èniyàn àyànfé imúlérí àtijọ ti Olorun. Ní July 18, 2020, a tún kojá àwọn èniyàn àyànfé imúlérí àtijọ nàá lọ, ilàna idánwò tí

ó şelẹ̀ ní àkókò idádúró nínú ìtàn àwọn Millerite sì bẹ̀rẹ̀ sí í tún ara rẹ̀ ẹ̀. Ìránşẹ̀ Ìkẹde Ọ̀gànjọ̀ Ọ̀ru nígbà nàà ni a mú dàgbà nínú ìtàn àwọn Millerite, gégẹ̀ bí a ẹ̀ ní mú un dàgbà nísinsinyí. Nígbà tí ó dé ní kíkún sí àpẹ̀jọ̀ ibùdó Exeter, a fi hàn gbangba ẹ̀ni tí ó ní ìránşẹ̀ nàà (òróró) àti ẹ̀ni tí kò ní í. Àwọn ẹ̀niyàn àyànfẹ̀ imúlẹ̀rì àtijọ̀ nínú ìtàn méjèjì ni a kọ̀kọ̀ dán wò, a sì kojá wọn lọ.

“Ọ̀kàn tuntun ni Èmi yóò fi fún yín, ẹ̀mí tuntun sì ni Èmi yóò fi sínú yín.’ Mo fi gbogbo ọ̀kàn mi gbàgbọ̀ pé a ní yọ̀ Èmí Ọ̀lọrun kúrò nínú ayé, àti pé àwọn tí wọn ti ní imọ̀lẹ̀ nílá àti àhàfààní púpọ̀ tí wọn kò sì lò ó dáadáa, àwọn nàà ni a ó kọ̀kọ̀ fi sílẹ̀. Wọn ti mú kí Èmí Ọ̀lọrun kúrò lódò wọn nípasẹ̀ ibànújẹ̀ tí wọn fi bá a jẹ̀. Işẹ̀ Sátàni lówólówó yìi nínú bí ó ẹ̀ ní şişẹ̀ lórí ọ̀kàn ẹ̀niyàn, àti lórí àwọn ijọ̀ àti orílẹ̀-èdè, yẹ̀ kí ó mú gbogbo akẹ̀kọ̀ò àşọtẹ̀lẹ̀ ya ara rẹ̀ lẹ̀nu gidigidi. Ọ̀pin ti súnmo. Kí àwọn ijọ̀ wa dide. Kí agbára Ọ̀lọrun tí ní yíni padà jẹ̀ ohun tí a ní ìrírí rẹ̀ nínú ọ̀kàn àwọn omo ẹ̀gbẹ̀ kọ̀ọkan, lẹ̀yìn nàà a ó sì rí işípò jinlẹ̀ ti Èmí Ọ̀lọrun. Ìdàríjì ẹ̀şẹ̀ nikan kọ̀ ni àbájáde ikú Jẹ́sù. Ó ẹ̀ ẹ̀bọ̀ ailẹ̀gbẹ̀ nàà kí í ẹ̀ nítorí pé kí a kàn mú ẹ̀şẹ̀ kúrò nikan, şùgbọ̀n kí a lè tún iwà ẹ̀dá ẹ̀niyàn ẹ̀şẹ̀ padà, kí a fi ẹ̀wà tún un ẹ̀şẹ̀, kí a tún un kọ̀ láti inú ahoro rẹ̀, kí a sì mú un yẹ̀ fún iwàníhin-ín Ọ̀lọrun.” Selected Messages, iwé 3, 154.

Ní àkókò idánwò ẹ̀yíkẹ̀yí, àwọn tí wọn kọ̀ ihin nàà tí a tú ẹ̀dìdì rẹ̀ yóò gba ìtanràn líle Paul.

“Ó jẹ̀ ohun ibẹ̀rù láti fi ọ̀títọ̀ nàà ẹ̀şẹ̀ tààrà tí ó ti mú imòye wa lójú, tí ó sì ti kan ọ̀kàn wa. A kò lè kọ̀ àwọn ikilọ̀ tí Ọ̀lọrun fi àánú ránşẹ̀ sí wa láijẹ̀bi. A rán işẹ̀ ìránşẹ̀ kan láti ọ̀run wá sí ayé ní ojọ̀ Noa, igbàlẹ̀ ẹ̀niyàn sì dá lórí ọ̀nà tí wọn gbà bá işẹ̀ ìránşẹ̀ nàà lò. Nítorí pé wọn kọ̀ ikilọ̀ nàà, a yọ̀ Èmí Ọ̀lọrun kúrò lára irú-omo ẹ̀lẹ̀şẹ̀ nàà, wọn sì şẹ̀gbẹ̀ nínú omi ikún-omi nàà. Ní àkókò Abrahamu, àánú dáwọ̀ ẹ̀bẹ̀ rẹ̀ dúró sí àwọn olùgbẹ̀ Sódómù tí ó jẹ̀bi, gbogbo wọn sì, àfi Loti pẹ̀lú aya rẹ̀ àti àwọn omoḃinrin rẹ̀ méjì, ni iná tí a rán şọkalẹ̀ láti ọ̀run run. Bákan nàà ni ó rí ní ojọ̀ Kristi. Omo Ọ̀lọrun sọ̀ fún àwọn Júù aláìgbàgbọ̀ ti iran nàà pé, ‘A fi ilé yín sílẹ̀ fún yín ní ahoro.’ Nígbà tí agbára aláìlópín kan nàà wo ojọ̀ ikẹ̀yìn, ó kẹ̀de nípa àwọn ẹ̀ni tí ‘wọn kò gba ifẹ̀ ọ̀títọ̀, kí a lè gbà wọn là,’ pé, ‘Nítorí ẹ̀yí ni Ọ̀lọrun yóò rán ìtanjẹ̀ agbára sí wọn, kí wọn lè gba irọ̀ gbọ̀: kí gbogbo àwọn tí kò gba ọ̀títọ̀ gbọ̀, şùgbọ̀n tí inú wọn dùn sí àişòdodo, lè jẹ̀ ẹ̀bi idálẹ̀bi.’ Bí wọn ẹ̀şẹ̀ kọ̀ ẹ̀kọ̀ Ọ̀rọ̀ Rẹ̀, ni Ọ̀lọrun ẹ̀şẹ̀ yọ̀ Èmí Rẹ̀ kúrò, tí ó sì fi wọn sílẹ̀ fún àwọn ìtanjẹ̀ tí wọn fẹ̀ràn.” Early Writings, 46.

A ó tẹ̀síwájú pẹ̀lú ikẹ̀kọ̀ò yìi nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó kàn.